

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG ỨNG DỤNG CÔNG NGHỆ THÔNG TIN TRONG DẠY HỌC Ở CÁC TRƯỜNG TIỂU HỌC

Phạm Hoàng Nam
Trường Đại học Trà Vinh

Tóm tắt: Từ kết quả nghiên cứu đề tài: “Quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường tiểu học huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh”; bài viết trình bày một số vấn đề về lý luận từ kết quả nghiên cứu trên.

Từ khóa: Ứng dụng công nghệ thông tin, dạy học, tiểu học, huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh.

MANAGING THE APPLICATION OF INFORMATION TECHNOLOGY IN TEACHING IN PRIMARY SCHOOLS

Pham Hoang Nam
Tra Vinh University

Abstract: From the results of the research topic: “Managing the application of information technology in teaching in primary schools in Binh Chanh district, Ho Chi Minh City”; the article presents some theoretical issues from the above research results.

Keywords: Application of information technology, teaching, primary school, Binh Chanh district, Ho Chi Minh City.

Nhận bài: 10/12/2024

Phản biện: 31/12/2024

Duyệt đăng: 05/01/2025

I. ĐẶT VẤN ĐỀ

Nắm bắt xu hướng phát triển của thời đại, ngày 22 tháng 8 năm 2018, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã ban hành Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT quy định chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông, Thông tư quy định rõ tiêu chuẩn “Sử dụng ngoại ngữ hoặc tiếng dân tộc, ứng dụng Công nghệ thông tin, khai thác và sử dụng thiết bị công nghệ trong dạy học, giáo dục”. Chỉ thị số 666/CT-BGDĐT ngày 24 tháng 8 năm 2020 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo: “Thúc đẩy chuyển đổi số, đẩy mạnh ứng dụng công nghệ thông tin trong giáo dục và đào tạo, tập trung hoàn thiện chính sách phát triển, phương thức giáo dục, đào tạo trực tuyến, quản lý giáo dục trên môi trường mạng”; cần chú ý “Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học, kiểm tra, đánh giá và quản lý giáo dục, quản trị nhà trường; đẩy mạnh dạy học trực tuyến; phát triển kho học liệu số toàn ngành. Triển khai hiệu quả hệ thống quản lý học tập qua mạng để bồi dưỡng giáo viên và cán bộ quản lý cơ sở giáo dục phổ thông đại trà thực hiện Chương trình giáo dục phổ thông mới theo phương thức bồi dưỡng thường xuyên, liên tục ngay tại nhà trường”.

Như vậy, tầm quan trọng của hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học đã được khẳng định bằng thực tiễn ở nước ta trong những năm qua, thực tế cho thấy việc ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học là xu thế tất yếu của giáo dục. Những năm gần đây, toàn ngành giáo dục và đào tạo đã tích cực triển khai, ứng dụng

công nghệ thông tin trong quản lý, điều hành, đã xây dựng cơ sở dữ liệu toàn ngành, phục vụ thông tin quản lý giáo dục. Với việc đổi mới phương pháp dạy và học, vai trò của công nghệ thông tin đã thể hiện ngày một rõ nét góp phần phát triển năng lực người học. Đặc biệt đối với đặc điểm tâm lý học sinh Tiểu học, việc ứng dụng công nghệ thông tin trong các tiết dạy còn thu hút sự chú ý, tạo hứng thú học tập, tích cực hóa hoạt động nhận thức, phát triển năng lực cho các em.

Để ứng dụng công nghệ thông tin phát huy được hiệu quả cao nhất không thể thiếu các biện pháp quản lý phù hợp với thực tế ở mỗi cơ sở giáo dục và đào tạo. Tăng cường quản lý ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở nhà trường nhằm tạo một bước chuyển cơ bản nhằm đổi mới phương pháp giảng dạy để phát huy tính tích cực, chủ động của học sinh, góp phần nâng cao chất lượng giáo dục.

Tuy nhiên, với sự phát triển mạnh mẽ của khoa học công nghệ và tin học, hàng loạt ứng dụng về công nghệ thông tin vào dạy học được ra đời nhưng việc ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học phần lớn chỉ dừng ở mức sử dụng máy tính để soạn kế hoạch bài dạy, các phiếu học tập, trình chiếu slide bài giảng mà chưa ứng dụng được các chức năng, phần mềm mới của công nghệ thông tin vào dạy học.

Vì vậy, công tác quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin vào dạy học ở các trường tiểu học trở thành nhu cầu cấp bách và không thể

thiếu trong việc đổi mới và nâng cao chất lượng dạy học. Chính vì vậy, tác giả đã chọn và nghiên cứu đề tài: “Quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường tiểu học huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh”; bài viết trình bày một số vấn đề về lý luận từ kết quả nghiên cứu trên.

II. NỘI DUNG NGHIÊN CỨU

2.1. Ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học

Theo Luật Công nghệ thông tin thì: “Ứng dụng công nghệ thông tin là việc sử dụng công nghệ thông tin vào các hoạt động thuộc lĩnh vực kinh tế - xã hội, đối ngoại, quốc phòng, an ninh và các hoạt động khác nhằm nâng cao năng suất, chất lượng, hiệu quả của các hoạt động này”

Như vậy, có thể hiểu ứng dụng CNTT là quá trình sử dụng công nghệ hiện đại vào hoạt động của các lĩnh vực khác nhau. Thông qua đó, chất lượng sản phẩm, năng suất và hiệu quả công việc sẽ được cải thiện.

Với lĩnh vực GD&ĐT, ứng dụng CNTT là việc sử dụng CNTT vào các hoạt động của từng cơ sở giáo dục nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả của các hoạt động quản lý, các hoạt động dạy học và giáo dục.

Ứng dụng CNTT trong dạy học được hiểu là con người sử dụng CNTT vào các hoạt động dạy học một cách hợp lý, nhằm tăng hiệu quả và chất lượng của giáo dục. Qua đó giúp tăng tính linh hoạt sáng tạo của người dạy, tích cực hóa hoạt động nhận thức của người học, người học được trang bị những kỹ năng, tri thức, các phương thức giải quyết vấn đề... cùng với phát triển khả năng tư duy, sáng tạo, phát triển toàn diện các giác quan của con người.

Ứng dụng CNTT hiện đại: Dạy học qua nền tảng lớp học ảo, các khóa học trực tuyến. Nền tảng học tập trực tuyến như Google Classroom, Moodle, Canvas,... để quản lý tài liệu, giao bài tập và kiểm tra, tương tác giữa giáo viên – học sinh, Phần mềm giáo dục như Quizizz, MONA EduCenter,... để tạo các tài liệu giảng dạy đa phương tiện, tạo bài kiểm tra, tạo lớp học online, học tập tương tác; sử dụng tính năng bảng trắng kỹ thuật số Whiteboard, trang bị màn hình tương tác thông minh trong lớp học...

2.2. Quản lý hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học

Từ khái niệm về quản lý và khái niệm ứng dụng CNTT trong dạy học, ta có thể hiểu quản lý

ứng dụng CNTT trong dạy học là những tác động có mục đích, có kế hoạch, có tổ chức của nhà quản lý đến hoạt động ứng dụng CNTT trong hoạt động giảng dạy của GV và hoạt động học tập của HS nhằm nâng cao chất lượng dạy học đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

Quản lý ứng dụng CNTT trong hoạt động giảng dạy của giáo viên: Yêu cầu của việc quản lý hoạt động giảng dạy của GV là quản lý các thành tố cấu trúc của quá trình dạy học. CBQL phải kiểm tra việc ứng dụng CNTT vào soạn bài dạy, tổ chức tiết dạy, hình thức, PPDH kiểm tra, đánh giá quá trình học tập của HS.

Quản lý ứng dụng CNTT trong hoạt động học tập của HS: Quản lý hoạt động học tập của HS bao gồm chất lượng học tập, thái độ, phương pháp, thời gian học tập. Nhà trường tập trung hướng dẫn, định hướng cho HS biết khai thác và ứng dụng CNTT vào học tập, khuyến khích, động viên HS tích cực ứng dụng CNTT trong học tập, do đó yêu cầu HS phải biết sử dụng máy tính, ipad, hoặc điện thoại thông minh làm công cụ trợ giúp học tập các môn học bằng cách sử dụng các phần mềm tự học có sẵn, truy cập các thông tin bổ ích trên mạng để giúp cho việc học tập đạt kết quả cao.

2.3. Nội dung ứng dụng CNTT trong dạy học ở trường tiểu học

Xây dựng kế hoạch dạy học là một trong các khâu thiết yếu của quá trình dạy học, để có được một định hướng dạy học người GV phải thực hiện các công việc, như: Soạn thảo văn bản; Tính toán xử lý số liệu phục vụ cho bài giảng; Truy cập Internet để đọc thông tin, sưu tầm tài liệu; thiết kế giáo án, ra bài kiểm tra, chuẩn bị các thiết bị dạy học

Các tài liệu cho tiết học, trao đổi thông tin trên mạng, qua thư điện tử,... Vì vậy GV sẽ cần đến sự trợ giúp của các thiết bị CNTT như phần mềm soạn thảo văn bản (Microsoft Word), chương trình bảng tính (Microsoft Excel), các thiết bị quét tư liệu ảnh, chụp ảnh tư liệu,... Do đó giáo án của GV sẽ được soạn nhờ phần mềm Microsoft Word, Microsoft Excel... các tư liệu phục vụ bài dạy được lấy từ kho học liệu điện tử của đơn vị, từ các website trên internet.

Bên cạnh soạn thảo giáo án thông thường, nội dung trình chiếu trong giảng dạy cũng góp phần nâng cao hiệu quả tiết dạy. Các phần mềm, phương tiện hỗ trợ trình chiếu là các công cụ để GV tạo ra những bài thuyết trình thông qua rất nhiều hiệu ứng slide để trình chiếu. Các hiệu ứng chuyên

động được kết hợp với nhiều nội dung khác nhau để tạo nội dung phong phú cũng như ấn tượng, dễ HS dễ tiếp thu hơn.

Trong hoạt động dạy học không thể thiếu khâu đánh giá kết quả của HS để đảm bảo tiêu chuẩn kiến thức, kỹ năng cho các em, đồng thời hoàn thành chỉ tiêu mà ngành đưa ra.

Việc kiểm tra, đánh giá có nhiều đổi mới, cải tiến đột phá dựa trên nền tảng của CNTT. Nhiều bài kiểm tra đã được chuyển từ hình thức tự luận sang trắc nghiệm và hướng dẫn đến trắc nghiệm trên máy vi tính. Các phần mềm hỗ trợ quản lý, soạn thảo đề kiểm tra trắc nghiệm, chấm bài trắc nghiệm dựa trên các bản số hóa bài thi với độ chính xác cao đã giúp rút ngắn thời gian chấm bài, sớm công bố kết quả. Hệ thống ngân hàng câu hỏi trực tuyến của các môn học và phần mềm kiểm tra, đánh giá tập trung qua mạng phục vụ giáo viên, HS phổ thông được tiếp tục xây dựng và thường xuyên cập nhật.

Giảng dạy bằng bài giảng điện tử, hình thức này có ưu điểm là tạo hứng thú cho cả GV và HS trong buổi học nhờ có sự truyền đạt và tiếp nhận bài giảng thông qua những hình thức phong phú như hình ảnh, âm thanh giúp cho HS học tập hiệu quả, tiếp nhận bài giảng dễ dàng.

Theo đề án “Tăng cường ứng dụng CNTT trong quản lý và hỗ trợ các hoạt động dạy - học, nghiên cứu khoa học góp phần nâng cao chất lượng GD-ĐT giai đoạn 2016 - 2020, định hướng đến năm 2025” kèm theo Quyết định số 117/QĐ-TTg của Thủ tướng Chính phủ ngày 25/01/2017, định hướng đến năm 2025 “Công nghệ thông tin trở thành động lực đổi mới quản lý, nội dung, PPDH, kiểm tra đánh giá trong giáo dục và đào tạo”.

Sử dụng những phương tiện, thiết bị thay thế hoàn toàn công việc của người thầy trên lớp học. HS tương tác trực tiếp với máy tính. Phương pháp này sử dụng các máy tính đa phương tiện, với đồ họa và âm thanh tiên tiến, tiết học sẽ sinh động với các bài giảng được lồng ghép hình ảnh động bằng màu sắc, các video clip nhỏ và sau đó làm các bài tập.

Để đảm bảo việc ứng dụng CNTT trong dạy học ở trường THCS hiệu quả, thì điều quan trọng trước tiên là yếu tố con người như: năng lực quản lý của hiệu trưởng, kỹ năng sử dụng CNTT của GV, khả năng tiếp cận của HS và sự quan tâm của phụ huynh trong việc tiếp cận các thiết bị công nghệ tại nhà, đồng thời theo sát quá trình học tập của học sinh cũng góp phần hỗ trợ nhà trường

thực hiện tốt hoạt động ứng dụng CNTT. Đội ngũ hỗ trợ kỹ thuật, thường xuyên bảo trì thiết bị và đánh giá hiệu quả việc áp dụng CNTT.

2.4. Quản lý hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học ở trường tiểu học

2.4.1. Lập kế hoạch hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học của giáo viên trường tiểu học

Lập kế hoạch là chức năng khởi đầu trong 04 chức năng về quản lý giáo dục và có ý nghĩa quan trọng đối với các nhà quản lý. Lập kế hoạch chính là quá trình xây dựng các mục tiêu, xác định các nguồn lực cần thiết và phương thức tốt nhất để thực hiện các mục tiêu đã đề ra. Việc lập kế hoạch cần đảm bảo theo trình tự các bước sau

Bước 1: Thu thập các thông tin cơ bản liên quan đến cơ sở giáo dục;

Bước 2: Phân tích, xác định các vấn đề của cơ sở giáo dục;

Bước 3: Xác định những vấn đề cấp thiết của cơ sở giáo dục cần giải quyết;

Bước 4: Lập kế hoạch.

Ngoài ra, để xây dựng kế hoạch ứng dụng CNTT trong dạy học ở trường THCS đạt hiệu quả, hiệu trưởng cần chú ý thực hiện tốt một số công việc sau:

- Cần nắm rõ hệ thống các văn bản của ngành giáo dục cụ thể là Bộ GD-ĐT, Sở GD-ĐT, Phòng GD-ĐT liên quan đến hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học.

- Lập kế hoạch phải bám sát vào kế hoạch năm học của nhà trường, từ đó cụ thể hoá thành các kế hoạch riêng.

- Dự báo được các tác động bên trong và bên ngoài có thể ảnh hưởng đến việc xây dựng kế hoạch hoạt động ứng dụng CNTT, đặc biệt là các nguồn lực về con người và kết quả sẽ đạt được khi thực hiện.

- Kế hoạch hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học phải xác định rõ mục tiêu, nội dung, phương pháp, cách tiến hành, thời gian thực hiện và công tác KTĐG cụ thể.

2.4.2. Tổ chức thực hiện hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học của giáo viên trường tiểu học

Tổ chức thực hiện kế hoạch là quá trình biến kế hoạch thành thực tế thông qua việc xác lập các kế hoạch hành động và tổ chức thực hiện các kế hoạch hành động này. Tổ chức thực hiện kế hoạch là khâu quan trọng, nó góp phần thực hiện các mục tiêu kế hoạch đã xác định và biến các kế hoạch của nhà trường thành những kết quả thực

tế. Việc thực hiện kế hoạch cũng quan trọng hoặc thậm chí quan trọng hơn việc xây dựng kế hoạch.

Để thực hiện tốt công tác tổ chức ứng dụng CNTT trong dạy học cán bộ quản lý cần lên kế hoạch cụ thể để có cái nhìn tổng quan, định hướng chính xác cho công việc.

Việc tổ chức các hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học đòi hỏi người quản lý phải có giải pháp phù hợp, được thể hiện qua việc triển khai nội dung kế hoạch, công tác phân công nhân sự hợp lý, rõ ràng, ngoài ra công tác phối hợp trong quá trình tổ chức cũng có ý nghĩa không kém phần quan trọng đến chất lượng và hiệu quả của các hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học.

2.4.3. Chỉ đạo thực hiện hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học của giáo viên trường tiểu học

Chỉ đạo là hướng dẫn cụ thể theo một đường lối, chủ trương rõ ràng thực hiện quyết định do cơ quan cấp trên ban hành. Cấp dưới phải tuân thủ nghiêm ngặt sự chỉ đạo của cấp trên đồng thời phải định kỳ báo cáo về kết quả thực hiện trước cấp trên.

Việc chỉ đạo thực hiện hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học của GV trường THCS đóng vai trò quan trọng trong việc nâng cao chất lượng giáo dục. Ban giám hiệu nhà trường cần xây dựng kế hoạch cụ thể, rõ ràng để triển khai ứng dụng CNTT một cách hiệu quả. Điều này bao gồm việc tổ chức các khóa đào tạo, bồi dưỡng kỹ năng CNTT cho giáo viên, đảm bảo họ có thể sử dụng thành thạo các phần mềm hỗ trợ giảng dạy, tạo ra các bài giảng số hấp dẫn, tương tác. Bên cạnh đó, việc trang bị cơ sở vật chất hiện đại như máy tính, máy chiếu, bảng thông minh cũng là yếu tố

cần thiết để hỗ trợ quá trình dạy học. Ngoài ra, nhà trường cần khuyến khích GV sáng tạo trong việc áp dụng CNTT để tăng tính tương tác, giúp HS hứng thú hơn với bài học và nâng cao kết quả học tập.

2.4.4. Kiểm tra đánh giá hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học của giáo viên trường tiểu học

Kiểm tra là chức năng thứ tư của quản lý. Không có kiểm tra sẽ không có quản lý. Kiểm tra là chức năng xuyên suốt trong quá trình quản lý và là chức năng của mọi cấp quản lý. Kiểm tra là hoạt động nhằm thẩm định, xác định một hành vi của cá nhân hay một tổ chức trong quá trình thực hiện quyết định.

Để kiểm tra đánh giá hoạt động ứng dụng CNTT trong dạy học của GV trường THCS đạt hiệu quả, cán bộ quản lý cần xây dựng các tiêu chí đánh giá rõ ràng và cụ thể, như mức độ sử dụng phần mềm, thiết bị công nghệ, cũng như khả năng tích hợp CNTT vào bài giảng.

III. KẾT LUẬN

Quản lý hoạt động ứng dụng CNTT trong hoạt động dạy học là nền tảng cho sự phát triển của nhà trường. Để quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy và học mang lại hiệu quả cần phải nâng cao nhận thức về ứng dụng công nghệ thông tin cho CBQL và giáo viên; phát triển cơ sở hạ tầng CNTT và các điều kiện hỗ trợ. Trên cơ sở lý luận này và khảo sát thực trạng, bài viết tiếp theo, tác giả sẽ đề xuất một số biện pháp quản lý hoạt động ứng dụng công nghệ thông tin trong dạy học ở các trường tiểu học huyện Bình Chánh, Thành phố Hồ Chí Minh.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

Chính phủ (2019), Nghị quyết số 17/NQ-CP ngày 07/3/2019 về Một số nhiệm vụ, giải pháp trọng tâm phát triển chính phủ điện tử giai đoạn 2019 - 2020, định hướng đến 2025. Hà Nội

Thủ tướng chính phủ (2017), Quyết định số 117/QĐ-TTg ngày 25/01/2017 về Phê duyệt đề án “Tăng cường ứng dụng CNTT trong quản lý và hỗ trợ các hoạt động dạy- học, nghiên cứu khoa học góp phần nâng cao chất lượng giáo dục và đào tạo giai đoạn 2016-2020, định hướng đến năm 2025”. Hà Nội

Thủ tướng Chính phủ (2020), Quyết định số 749/QĐ-TTg ngày 3/6/2020 về Phê duyệt “Chương trình chuyển đổi số quốc gia đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”. Hà Nội

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2016), Thông tư số 22/2016/TT-BGDĐT về Sửa đổi, bổ sung một số điều của quy định đánh giá học sinh Tiểu học ban hành kèm thông tư số 30/2014/TT-BGDĐT của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo. Hà Nội

Bộ Giáo dục và Đào tạo (2018), Thông tư số 20/2018/TT-BGDĐT về Ban hành quy định chuẩn nghề nghiệp giáo viên cơ sở giáo dục phổ thông. Hà Nội